

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu tog suda Hrvoju Vučić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari prvo tužitelja Renata-Ana Markić iz Strmec, Harambašića Augusta 16, OIB: 74215015352, drugo tužitelja Tomislav Bajto iz Zaprešića, Ulica Matije Gupca 25, OIB: 58360692823 te treće tužitelja Milan Bajto iz Zagreba, Sigetje 11, OIB: 14036333877, svi zastupani po punomoćniku Igor Metelko odvjetnik iz Zagreba protiv tuženika Addiko Bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877 zastupan p punomoćniku Zlatku Knezoviću odvjetniku iz Odvjetničkog društava Knezović i Partneri j.t.d. Zagreb, radi utvrđenja, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 14. travnja 2026. godine u prisutnosti drugo tužitelja osobno uz punomoćnika Igora Metelka odvjetnika te u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, dana 28. svibnja 2026. godine

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna odredba Ugovora o kreditu broj 016-335-.2006 od 11.02.2006. godine sklopljenog između tužitelja i tuženog, a koja u dijelu čl. 5 glasi:

„Prije isplate kredita odbijaju se od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,50 % (jedancijehpedeset posto) iznosa kredita.“

II. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877 naknaditi prvo tužitelja Renata-Ana Markić iz Strmec, Harambašića Augusta 16, OIB: 74215015352, drugo tužitelja Tomislav Bajto iz Zaprešića, Ulica Matije Gupca 25, OIB: 58360692823 te treće tužitelja Milan Bajto iz Zagreba, Sigetje 11, OIB: 14036333877 trošak ovog parničnog postupka u iznosu od 1.456,18 EUR zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 28. svibnja 2026. godine pa do isplate stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelji u tužbi podnesenoj ovom sudu dana 22.05.2023. godine navode da je prednik tužitelja sa tuženim sklopio Ugovor o kreditu broj 016-335-2006 od 15.2.2006. godine, a prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita odobrio kredit u iznosu od 15.305,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora za

CHF na dan korištenja kredita. Odredbom čl. 5. predmetnog Ugovora tuženi je obvezao prednika tužitelja na plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,50 % od iznosa odobrenog kredita, koji iznos mu je i naplaćen prilikom isplate kredita. Tužitelji su nasljednici iza sada pok. Marice Bajto

2. O samoj ugovornoj odredbi o visini naknade za obradu zahtjeva, ugovorne strane nisu nikada pojedinačno pregovarale u smislu da je tužitelju tuženi prethodno, a niti naknadno, jasno i nedvosmisleno predočio strukturu navedenih troškova obrade kreditnog zahtjeva tj. od čega se isti sastoji, koje su sve radnje izvršene u obradi zahtjeva, niti zašto baš u naplaćenom iznosu. Naime, sporna odredba u potpunosti odgovara pojmu nepoštene ugovorne odredbe kako ju definira odredba čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača (dalje: ZPP, NN 96/03), odnosno odredba čl. 49. aktualnog ZPP (NN 41/14 i kasnije izmjene), obzirom da se radi o odredbi koja je unaprijed formulirana u tipskom, standardiziranom obrascu ugovora kojeg je sastavio tuženi kao jača ugovorna strana, te o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo sa tužiteljem. Posljedično, tužitelj nije mogao niti utjecati na sadržaj sporne odredbe koja je u konačnici prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača ovdje tužitelja.

3. Nadalje, tuženi je tužitelju odobrio jedan iznos kredita, a faktički mu isplatio drugi iznos, umanjen za navodne troškove obrade kredita, teretivši ga za navedenu ulaznu naknadu. Povrh toga, nakon isplate i terećenja po osnovi ulazne naknade koju je tuženi naplatio iz kreditiranog iznosa, isti je obračunavao i tužitelju zaračunavao kamatu na cjelokupan iznos kredita, dakle sa uračunatom ulaznom naknadom, iako mu je faktički isplatio drugi, manji iznos kredita. Na taj način prouzrokovao je neravnotežu u međusobnim obvezama trgovca i potrošača, umjesto da je naknadu ukalkulirao u ugovorenu redovnu, nominalnu kamatu koju tužitelj već plaća kao cijenu kredita. Stoga tužitelji predlažu da sud usvoji njegov tužbeni zahtjev u cijelosti.

4. U svom odgovoru na tužbu tuženik prvenstveno ističe kako osporava osnovu tužbenog zahtjeva. Ujedno tuženik osporava suviše visokoj određenoj vrijednosti predmeta spora. Nadalje, tuženik ističe prigovor zastare. Tužitelj traži utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe čl. 5. predmetnog Ugovora o kreditu međutim, zbog ništetnosti te odredbe tužitelj nije zatražio isplatu. Prema odredbi članka 187., stavka 2. ZPP-a, tužba za utvrđenje se može podići kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe. Slijedom navedenog, tuženik ističe kako je navedeni tužbeni zahtjev potrebno odbaciti odnosno odbiti u cijelosti. Tuženik također ističe kako tužitelju osporava status potrošača. Tuženik također, osporava aktivnu legitimaciju tužitelja i to : obzirom isti nisu bili ugovaratelji kredita, obzirom iz imovine predmetnih tužitelja nije ništa prešlo u imovinu tuženika, isti nisu naslijedili pravo na utvrđivanje ništetnim pojedine ugovorne odredbe Ugovora o kreditu koji je sklopljen između Marice Bajto i prednika tuženika HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. U članu 5. Ugovora jasno je navedeno kako se prije isplate kredita korisniku kreda jednokratno odbijaju troškovi u iznosu od 1,50% iznosa kredita. Stoga je činidba na koju se tužitelj obvezao u potpunosti određena. Pitanje određenosti moglo bi se postaviti ako bi ugovorne strane predvidjele da korisnik banci treba nadoknaditi neke troškove, a da pritom nije naveden paušalni iznos koji se plaća na ime te naknade, i to sam ako se pravilima tumačenja ne bi moglo utvrditi na koje se troškove takva odredba unosi. Onoga trenutka kad je iznos naknade kvantificiran, argument neodređenosti otpada. Člankom 1022., stavkom 2. ZOO-a 05 propisano je: Ugovorom o kreditu utvrđuje se iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Troškovi obrade kredite jesu uvjeti davanja kredita. To je naknadno potvrdio i zakonodavac. Tako se u članku 2., stavku 1., točki 7. Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, broj 52/16) navodi da ukupni troškovi kredita za potrošača uključuju kamate, naknade, poreze i

sve druge naknade koje potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu te koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika. Dakle, nije točno da banka na temelju ugovora o kreditu smije naplatiti samo ugovorenu kamatu, kao što to smatra prvostupanjski sud. Citirana odredba Zakona dokazuje da tomu nije tako jer se izričito navode i druge naknade. Iako taj zakon nije bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, govori u prilog tomu da je tuženik na temelju članka 1022., stavka 2. imao pravo naplatiti tužitelju i druge naknade, što uključuje i troškove obrade kredita. Uz navedeno, tuženik posebno ističe kako se troškovi obrade kredita iskazuju kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Naime, prema članku 173. stavku 1. Zakona o bankama (NN 84/2002), Banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima. U stavku 3., točki 5. tog članka, navedeno je da Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se sljedeći podaci: (...) efektivne kamatne stope koje odražavaju ukupnu cijenu kredita, izračunate sukladno propisima Hrvatske narodne banke. Nadalje, prema članku 174. Zakona o bankama, Hrvatska narodna banka može propisati jedinstveni način izračunavanja i iskazivanja cijene kredita i depozita (efektivne stope iz članka 173. stavka 3. točke 5. i stavka 4. točke 5.). Na temelju tog članka Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o jedinstvenom iskazivanju efektivne kamatne stope na kredite i depozite (NN 74/03). Dakle, trošak obrade kredita naplaćen je kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Efektivna kamatna stopa (EKS) je kamatna stopa koja odražava sve troškove kredita, uključujući naknade, osiguranja, depozit, i ostale izravno povezane troškove kredita. Ako smatra da je potrebno, tuženik predlaže sudu da na temelju članka 12., stavka 2. Zakona o sudovima ("Narodne novine" br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20., 21/22., 60/22.) zatraži očitovanje (pomoć) Hrvatske narodne banke o tome što je efektivna kamatna stopa i jesu li troškovi obrade kredita njome obuhvaćeni. Tuženik ističe kako je ulazna naknada, prema stavu Hrvatske narodne banke dio efektivne kamatne stope koja predstavlja cijenu u smislu članka 84. ZZP-a te se posljedično prema istom ne provode testovi transparentnosti i poštenosti. Također, u članku 173. Zakona o bankama propisano je da je banka dužna u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim podatke koji se odnose na naknade odnosno provizije koje banka zaračunava korisniku kredita. Tuženik je navedenu obvezu ispunio. Sljedom navedenog, članak 5. Ugovora o kreditu ugovorna je odredba koja je uvjet davanja kredita i koja se iskazuje kroz efektivnu kamatnu stopu, pa za njezino ugovaranje postoji valjani pravni temelj. Tuženik posebno ističe da se predmetna naknada izrijeком navodi u članku 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/2014): Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.

5. U odnosu na tužiteljeve tvrdnje o navodnoj nepoštenosti i posljedično ništetnosti sporne ugovorne odredbe, tuženik ističe sljedeće. Naime, članak 5. Ugovora o kreditu je jasna, lako uočljiva i razumljiva odredba. Jasna jer je navedeno da se prije isplate kredita od iznosa kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade. Lako uočljiva jer je navedena u članku 5. istim fontom i veličinom slova kao što su ispisane ostale odredbe Ugovora o kreditu. Naposljetku, graničilo bi s vrijeđanjem kazati da tako sročena odredba nije razumljiva. Time je ostvaren zahtjev transparentnosti iz članka 84. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003, dalje u tekstu: ZZP 03). Takva odredba kao što je već rečeno je jasna i nedvosmislena, u skladu s zakonom i nije podložna jednostranim promjenama od strane Banke. U pogledu jasnosti i uočljivosti tuženik nadodaje kako su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali prilikom sklapanja ugovora, te su tužitelju odnosno klijentu stavljeni na uvid svi podaci i uvjeti kreditiranja te je tuženica postupala sukladno prisilnim propisima i pod nadzorom Hrvatske

narodne banke. Nadovezujući se na prethodne tvrdnje za ukazati je kako je člankom 296. stavkom 3. ZOO-a propisano da se odredba istog članka, stavka 1. ne primjenjuje na odredbe općih uvjeta čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja Ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga strana je pritom mogla utjecati na njihov sadržaj – stoga jasno je kako predmetna odredba nije i ne može biti ništetna. Osim činjenice da je tužitelju sve bilo jasno i da mu je prije potpisivanja ugovora iz prezentiran ugovor i njegovi učinci pa tako i u odnosu na predmetnu odredbu, tuženik ukazuje kako je Ugovor solemniziran sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu, stoga je tužitelj potpisivanjem Ugovora iskazao svoju volju za sklapanjem Ugovora pod predloženim uvjetima. Tuženik posebno napominje da je naknada koja se odnosi na trošak obrade kredita bila predmet prosudbe Suda Europske unije u kontekstu Direktiva 93/13/EEZ od 5. travnja 1993., i to u presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. (Kiss protiv CIB Bank) i presudi C-84/19 od 3. rujna 2020. (Profi Credit Polska SA protiv QJ). U presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. Sud EU zauzeo je stav da ta odredba mora biti jasno i razumljivo sastavljena, ali da banka pritom ne mora detaljno navoditi sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetnu naknadu. Tako se u toj odluci izričito navodi: Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Nadalje, u točki 75. presude C-84/19 od 3. rujna 2020. (Profi credit Polska SA protiv QJ) Sud EU drugim je riječima ponovio stav koji je zauzeo u presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. godine: Doduše, prodavatelj robe ili pružatelj usluge nije obavezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje na temelju ugovornih odredbi snosi potrošač, kao što su to „provizija“ i „početna naknada“. Međutim, kako bi se ispunila obveza transparentnosti, važno je da se priroda usluga koje su stvarno prižene može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Osobito je važno što je u toj presudi Sud EU zauzeo stav da je tzv. ulazna naknada ugovorna odredba koja je izuzeta iz tzv. testa poštenosti u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. godine. Razlog za to izuzimanje je u tome što ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjerenosti. Tako je u točki 79. navedeno: Kao drugo, kad je riječ o provjeri „primjerenost[i] cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i rob[e], na drugoj“, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da je ta kategorija ugovornih odredbi, prema kojima se ne može primijeniti provjera eventualne nepoštenosti, ograničena opsega, s obzirom na to da se odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili objektivan pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjerenosti (vidjeti u tom smislu presude od 30. travnja 2014., Kásler i Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, t. 55. i od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 34.). Sumirajući dosad navedeno, prema stavu Suda Europske unije, ako je odredba kojom je banka ugovorila tzv. ulaznu naknadu jasno predložena potrošaču i ako je potrošač shvatio ekonomsku posljedicu njezina ugovaranja, ona je valjana i proizvodi sve pravne učinke. Naprijed navedeno potvrđuje zauzeti stav u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19, u kojem Sud EU navodi da se odredba članka 3., članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom „glavni predmet ugovora“ trebaju shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora i koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Činjenica da je naknada za otvaranje uključena u ukupan trošak hipotekarnog zajma ne može odrediti da je ona njegova

bitna činidba. Također u presudi Suda EU C-565/21 zauzet stav da se odredba članka 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da je za ocjenu jasnoće i razumljivosti ugovorne odredbe kojom se predviđa da zajmoprimac plaća naknadu za obradu zahtjeva nadležni sud dužan provjeriti, s obzirom na sve relevantne činjenične elemente, je li zajmoprimcu omogućeno da procijeni ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze za njega, shvati prirodu usluga koje se pružaju u zamjenu za troškove predviđene navedenom odredbom i provjeri da ne postoji preklapanje među različitim troškovima predviđenim ugovorom ili među uslugama za koje se oni naplaćuju. Nadalje je u presudi Suda EU C-186/16 zauzet stav da se odredba članka 4. stavak 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da pojam „glavni predmet ugovora” u smislu te odredbe obuhvaća ugovornu odredbu, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, sadržanu u ugovoru o zajmu u stranoj valuti, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i u skladu s kojom se zajam mora vratiti u istoj stranoj valuti kao u onoj u kojoj je ugovor o zajmu sklopljen s obzirom na to da se tom odredbom utvrđuje bitna obveza koja određuje taj ugovor. Slijedom toga, ta odredba ne može se smatrati nepoštenom ako je jasno i razumljivo sastavljena. Suprotan stav, stav da trgovci moraju potrošače obavještavati o svim svojim troškovima i mehanizmima kako su ih utvrdili, doveo bi do nesagledivih ekonomskih posljedica. Tako bi, primjerice, kupac automobila mogao tražiti trgovca da mu objasni koji su sve to troškovi proizvodnje i prodaje automobila i kako su oni alocirani upravo na onaj automobil koji mu se nudi. Dakle, tuženik je jasno i transparentno prikazao trošak svoje usluge koji nije obuhvaćen ugovorenom kamatnom stopom. Ugovorena kamatna stopa predstavlja prihod od plasmana i ne obuhvaća troškove poslovanja, koji se mogu samostalno ugovoriti, kako je to učinjeno u članku 6. Ugovora o kreditu. Najbolja je praksa kreditnih institucija – i to ne samo u Republici Hrvatskoj – operativne troškove (troškovi osoblja, trošak razvoja IT sustava), regulatorne troškove, materijalne troškove (oprema, uredski materijal, informatička oprema, energenti), poštarine i slično, podmirivati kroz posebnu naknadu koja se naplaćuje u postotnom iznosu odobrenog kredita. Time one nisu primorane te troškove uključivati u ugovorenu kamatnu stopu, što bi to tužiteljevom nepotkrijepljenom stavu morale činiti, pa klijentima mogu ponuditi kreditne proizvode s nižom kamatnom stopom. Praksa je pokazala da su one banke koje nisu naplaćivale navedeni trošak obrade kredita u konačnici klijentima ponudile skuplji proizvod. Uostalom, u ovom je slučaju nejasno kako bi to eventualni prikaz strukture naplaćene naknade za troškove obrade kredita mogao utjecati na veći stupanj potrošačeve informiranosti. Naime, u hipotetskoj situaciji da je tuženik prije sklapanja Ugovora o kreditu tužitelju detaljno prikazao strukturu svih troškova, primjerice da je tužitelj dobio tablicu u kojoj bi bilo prikazano koji iznos od troškova obrade kredita će biti utrošen na hladni pogon, koji na plaće zaposlenika, koji na uredski materijal itd., kako bi to točno utjecalo na stupanj tužiteljeve informiranosti glede Ugovora o kreditu koji je sklopio. Naknada za obradu troškova kredita standard je bankarskog poslovanja u svim državama svijeta s razvijenim tržišnim gospodarstvom. Dovoljno je pogledati godišnji izvještaj European Banking Authority (EBA) i uvjeriti se u navedeno. Nakon što je Vrhovni kasacioni sud Republike Srbije u rujnu 2021. godine dopunio svoj stav tako što je jasno kazao da banke imaju pravo naplatiti trošak obrade kredita i da pritom ne moraju prethodno objašnjavati potrošačima strukturu tog troška, Republika Hrvatska ostaje jedina zemlja tržišnog gospodarstva u kojoj se masovno počela dovoditi u pitanje zakonitost predmetne naknade. S tim u vezi tuženik napominje da je austrijski Vrhovni sud, Oberste Gerichtshof (OGH) u presudi OGH br. 6ob13/16d od 30. ožujka 2016. preinačio odluke nižestupanjnskih sudova koji su usvojili tužbeni zahtjev udruge potrošača i zabranili jednoj poslovnoj banci da u ugovorima o kreditu unosi odredbu o naknadi troškova kredita tako što je odbio taj tužbeni zahtjev i zauzeo stav da banka ima pravo naplaćivati tu naknadu. Isti stav zauzeli su i sudovi Češke Republike (Odluka Najvišeg suda Češke Republike CPJN 203/2013 i Odluka III. US – 3725/13 Ustavnog suda Češke

Republike. Tuženik naglašava da je bankarski sektor jedan od reguliranih sektora u gospodarstvu, vjerojatno i najreguliraniji. Tuženik je, naime, konstantno pod intenzivnim nadzorom Hrvatske narodne banke, koja nikada nije dovodila u pitanje zakonitost naplaćivanja predmetne naknade, a ni danas je ne dovodi u pitanje – upravo zato što ta naknada predstavlja standard bankarskog poslovanja u cijelom svijetu. Ako sud unatoč dosad navedenome sud odluči provoditi tzv. poštenosti prema članku 81., stavku 1. ZZP-a 03, u kojemu je navedeno kako se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, tuženik ističe sljedeće. Također, tuženik u spis dostavlja i dokument – odluku banke o naplati usluga banaka u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora. Drugo, tuženik ističe kako tuženik nije iznio nije jednu tvrdnju u prilog tome da je sporna ugovorna odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja na štetu tužitelja. Naime, konkretizacija tih načela nije zamišljena tako da se ona samo prepišu iz zakona s „konstatacijom“ da je tome tako. Zaključno, tuženik ukazuje na sudsku praksu koja potvrđuje dosadašnje navode. Trgovački sud u Osijeku u presudi P-2/2021 28. travnja 2022. u točki 46. obrazloženja presude odbio je tuženi zahtjev za utvrđivanje „ulazne naknade“ ništetnom sa sljedećim obrazloženjem: „Sud je utvrdio kako se u konkretnom slučaju radi o jednokratnoj naknadi koja se na temelju čl. 173. st. 1. Zakona o bankama, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ovdje spornog Ugovora, zaračunavala korisniku kredita, a sama odredba Ugovora je jasna, nedvosmislena, u skladu sa zakonskim propisom i nije podložna jednostranim promjenama od strane tuženika, iz čega proizlazi kako čl. 7. ovdje spornog Ugovora nije ništetan. Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi poslovni broj PŽ-2437/2022 od 24. svibnja 2023. potvrdio je spomenutu presudu Trgovačkog suda u Osijeku: „28. Naime, odredbom čl. 173. st. 1. Zakona o bankama („Narodne novine“ broj 84/02) propisano je kako je banka dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima, dok je st. 3. t. 4. istog članka propisano kako pod informacijama iz st. 1. predmetnog članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se i podaci o naknadama, odnosno provizijama koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) banka zaračunava korisniku kredita. 29. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da se u konkretnom slučaju radi o jednokratnoj naknadi koja se na temelju odredbe čl. 173. st. 1. Zakona o bankama, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ovdje spornog Ugovora, zaračunavala korisniku kredita, a sama odredba Ugovora je jasna, nedvosmislena, u skladu sa zakonskim propisom i nije podložna jednostranim promjenama od strane tuženika.“ Nadalje, Županijski sud u Splitu je u presudi poslovni broj GŽ-279/2023 od 8. ožujka 2023. preinačio prvostupanjsku presudu sa sljedećim obrazloženjem: „Međutim, suprotno stajalištu prvostupanjskog suda, s obzirom da su u spornoj odredbi čl. 6.1. ugovora odnosno aktima koji predstavljaju sastavni dio ugovora i tužitelju su uručeni te da su tužitelju predloženi razlozi i pojedinosti vezane za naknadu za obradu kredita, pa kako je ta odredba jasna, uočljiva, razumljiva i ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja odnosno nije suprotna načelu savjesnosti i poštenja, to je pravilno pravilnom primjenom odredaba čl. 81. i čl. 87. ZZP/03 i odredaba čl. 96., čl. 97. i čl. 99. ZZP/07 te čl. 3-4., čl. 272. i čl. 323. ZOO-a tužbeni zahtjev trebalo u cijelosti odbiti kao neosnovan“. Izvod iz zapisnika s prve sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda RH (1/04) održane 05. ožujka 2004., Su-IV-222/04 koji kaže da „ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva“. Što znači da čak i u slučaju kada bi bio opravdan zahtjev za povrat plaćenog (što tuženik osporava), tužitelju ne bi pripadale zatezne kamate od dana naplaćene naknade. Slijedom svega navedenog, posebice uzimajući u obzir pravni temelj za naplatu naknade te dostavljenu sudsku praksu, tuženik predlaže sudu da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti kao neosnovan i obveže tužitelja da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka

6. Za potrebe ovog postupka sud je izvršio uvid i pročitao rješenje o nasljeđivanju ovog suda O-2583/2023 od 28.09.2023. godine (list 5-7 spisa), financijska dokumentacija (list 8-30 spisa), Ugovor o kreditu (list 32-37 spisa), otplatni plan (list 38-42 spisa), Odluku o naknadama za usluge banke (list 136-160 spisa), sudsku praksu (list 161 spisa) te iskaz drugo tužitelja osobno dan na ročištu koje je održano dana 14. travnja 2026. godine (list 173-175 spisa).

7. Imajući u vidu odredbu čl. 8. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 145/25. u daljnjem tekstu ZPP), a temeljem savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan u dijelu, a kako je to navedeno u izreci ove presude.

8. Sud je izvršio uvid u rješenje o nasljeđivanju ovog suda O-2583/2023 od 28.09.2023. godine te je utvrdio da je to rješenje donijeto vezano uz provođenje ostavinskog postupka iza pokojne Marice Bajto koja je umrla 08.04.2023. godine. Uvidom u naprijed navedeno rješenje o nasljeđivanju sud je utvrdio da su naprijed navedena tri tužitelja proglašeni nasljednicima iza pok. Marice Bajto te je time sud utvrdio njihovu aktivnu legitimaciju u ovoj pravnoj stvari. Naime, temeljem odredbama Zakona o nasljeđivanju smrću ostaviteljice nasljednici ulaze u sve njene pravne odnose pa tako i u odnos sa ovdje tuženom bankom temeljem Ugovor o kreditu broj 016-335/2006.

9. Sud je izvršio uvid u Ugovor o kreditu broj 016-335/2006 te je utvrdio da je isti sklopljen dana 15.02.2006. godine između Marice Bajto kao korisnice kredita te tuženika kao banke kreditora. U čl. 2 navedenog Ugovora određeno je da će banka staviti na raspolaganje korisniku kredita iznos od 15.305,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti sa svrhom kupnje novog vozila. Dalje je ugovorena redovna kamatna stopa od 5,25 % te rok otplate kredita od 7 godina, odnosno 84 rate. Odredbom čl. 5 st. 2 Ugovora je određeno da se prije isplate kredita odbijaju od iznosa kredita jednokratni troškovi obrede u iznosu od 1,50 % iznosa kredita..

10. Drugo tužitelj Tomislav Bajto je u svom iskazu danom dna ročištu koje je održano dana 14. travnja 2026. godine izjavio da je Marica Bajto bila njegova majka, a otac mu se zvao Milan Bajto. Predmeti kredit podigli su u svrhu kupnje vozila. Nisu imali firmu niti obrt na sebi. Banku tuženika odabrali su obzirom da su imali povoljne uvjete. Auto su kupili u auto kući Will i koristili ga za osobne potrebe. Kredit su sami otplaćivali. Njegovi roditelji nisu imali specifičnih znanja iz ekonomije, bankarstva i slično. Koliko se sjeća iz njihovih priča o tom poslu banka je sama napisala ugovor o kreditu te im je bio ponuđen na potpis u smislu da su ga mogli uzeti ili ostaviti. Također su mu roditelji rekli da je cijeli postupak kredita tekao vrlo kratko bez ikakvih obrazlaganja i slično, a oni su ga prihvatili jer im je trebalo vozilo i zato što su mogli podnijeti ratu kredita. Misli da su išli kod javnog bilježnika i to se sjeća iz razloga što ih je on tamo vozio. Koliko su mu poslije rekli da je bila gužva u uredu javnog bilježnika i da su samo na brzinu potpisali papire i da je to bilo to. Oni nisu niti primili nikakav novac nego je to primila auto kuća koja im je prodala auto. Tijekom otplatnog razdoblja im je porasla rata, a to zna jer su mu se žalili jer nisu mislili da će toliko porasti odnosno na to ih nitko nije upozorio. Na poseban upit pun. tužitelja da li su njegovim roditeljima u banci pokazali bilo kakav troškovnik ili neki drugi dokument o tome koji će se troškovi podmiriti sa naplaćenom naknadom odgovara da nisu. Njih troje tužitelja su djeca i zakonski nasljednica naših roditelja Milana i Marije Bajto.

11. Iz svega naprijed navedenog sud je utvrdio da je predmetni kredit prednik tužitelj realizirao kod tuženika s namjerom kupnje osobnog vozila za osobne potrebe, te da stoga isti kredit ima sva obilježja potrošačkog kredita. I u čl. 1 navedenog Ugovora se navodi da se radi o potrošačkom kreditu. Iz iskaza drugo tužitelja proizlazi da tuženik nije prednika tužitelja obavijestio o navedenoj naknadi kao niti o svrsi ugovaranja iste i što će tom naknadom biti podmireno. Isto tako je sud utvrdio da je ista naknada bila jednostrano unesena od strane tuženika u Ugovor te da se o njoj nije niti pregovaralo. Ovdje sud posebno naglašava da je teret dokaza o tome da se o navedenoj ugovornoj odredbi vezano uz naknadu pregovarala na strani tuženika sukladno odredbi čl. 96 st. 4 Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 75/09, 133/09, 78/12, 56/13 i 41/14, dalje ZZP/07) te da tuženik u tom smislu nije ponudio nikakav dokaz.

12. Zatim, a vezano uz prigovor nepostojanja pravnog interesa za ovakav tužbeni zahtjev tužitelja ovaj sud smatra da tužitelj ima pravni interes za podnošenje deklaratorne tužbe sukladno čl. 187 st. 2 ZPP. Naime, tužitelj u tužbi navodi da mu je sporna naknada naplaćena i da mu je tuženik dužan tu naknadu vratiti obzirom da je riječ o nepoštenoj odnosno ništetoj ugovornoj odredbi. Osim toga, ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postojе valjan niti kad uzrok sklapanja ništetnosti naknadno nestane sukladno čl. 326 st. 1 ZOO, osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje čl. 326 st., 2 ZOO (da je zabrana manjeg značenja i da je ugovor u cijelosti ispunjen), a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni. Stoga, tužitelj ima pravni interes i može tražiti utvrđenje ništetnosti sporne ugovorne odredbe kako bi na temelju toga ostvarivao eventualno pravo na restituciju koje smatra da mu pripada na temelju ništete ugovorne odredbe.

13. Vezano uz pitanje ništetnosti ulazne naknade za obradu kredita iz čl. 5 st. 2 Ugovora sud ukazuje da je odredbom čl. 3. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 05.04.1993. godine propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora (st.1) i da se uvijek smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranog standardnog ugovora (st. 2). Isti pravni stav zauzeo je i sud EU u presudama donesenih u predmetu C-26/13, a vezano za tumačenje odredbe čl. 4. Direktive 93/13/EEZ te spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 koje se odnose na problematiku naplate naknade za obradu kredita.

14. Slijedom navedenog ovaj sud smatra da su odredbe čl. 5 st. 2 Ugovora o pravu tuženika na naplatu naknade za obradu kredita također nepoštene odnosno ništete ugovorne odredbe.

15. Nadalje, ništetnost navedenih ugovornih odredbi proizlazi i iz odredaba čl. 81 i 82 Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003) kojima je propisano da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed standardnog ugovora trgovca. Također i čl. 87. istog Zakona propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništeta.

16. Isto tako sud upozorava da je Odlukom Suda Europske unije, presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C- 620/17, ECLI:EU:C:2019:820, odlučeno:

„1. Čl. 4. st. 2. i čl. 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku - o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti - također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.

2. Čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku - koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove - načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.“

17. Nadalje, sud je prilikom odlučivanja imao u vidu i mišljenje koje proizlazi iz odluke VSRH Rev-673/23-2 od 13.02.2024. godine u kojoj je navedeno da sud ocjenu o tome da je odredba potrošačkog ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita, uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (test nepoštenosti), u smislu odredbe čl. 81. st. 1. ZPP ne može temeljiti isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da trgovac (tuženik) nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita već je sud prilikom provođenja testa nepoštenosti, dužan uzeti u obzir je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti kao što su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe, sve u smislu odredbi čl. 81. st. 1. ZPP u svezi odredbi čl. 83. i 85. ZPP.

18. Obzirom da sud smatra da iz provedenih dokaza ne proizlazi da bi stranke pojedinačno pregovarale o odredbi iz čl. 5 st. 2 predmetnog Ugovora o kreditu te da tuženik tužitelju nije jasno obrazložio svrhu te naknade i koji će troškovi biti njome podmireni, a niti su ti troškovi ičime dokazani, to ovaj sud smatra da je ista nepoštena te da stoga tužitelj ima pravo na isplatu iznosa u visini naplaćene naknade uvećane za kamatu od dana kada je ista naplaćena temeljem odredbi čl. 1111 i 1115 ZOO-a. Stoga je sud usvojio taj dio tužbenog zahtjeva tužitelja.

19. Vezano uz odlučivanje o prigovoru zastare, sud je imao u vidu i pravni stav Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske sa sjednice Odjela od 30. siječnja 2020. godine koji glasi: "Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

20. Obzirom da se o ovom pitanju ništetnosti koji se odnosi na ulaznu naknadu (naknadu za obradu kredita) nije odlučivalo u kolektivnom postupku, to se presude iz tih postupaka ne odnose na ovo pravno i činjenično pitanje što znači da se početak zastare treba cijeliti sukladno citiranoj zakonskoj odredbi te sukladno naprijed iznesenom pravnom stavu VSRH.

21. Nadalje, obzirom da se u ovoj pravnoj stvari tužbenim zahtjevom ne traži isplata već samo utvrđenje da je određena ugovorna odredba ništetna, valja primijeniti i odredbu čl. 328 ZOO-a koja određuje da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi. Dakle, u ovom slučaju tužbeni zahtjev tužitelja nije u zastari.

22. Odluka o parničnom trošku stranaka u postupku temelji se na odredbi čl. 154 i 155 ZPP-a, te se trošak sastoji od troška zastupanja stranaka putem odvjetnika uzimajući u

obzir vrijednost predmeta spora u vrijeme poduzimanja pojedinih parničnih radnji te uspjeh u sporu u vrijeme zaključenja glavne rasprave te imajući pri tom u vidu odredbe Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN 138/23 i dr.). Vrijednost predmeta spora iskazana po tužitelju je prihvaćena obzirom da sud smatra da je VPS realno određen.

23. Naime, a vezano uz prigovor tuženika oko vrijednosti predmeta spora valja naglasiti da je prema ocjeni ovog sud ista određena od strane tužitelja sukladno Tbr. 45. OT kojim je određeno: U neprocjenjivim predmetima koji nisu predviđeni tarifnim odredbama Tarife (npr. tužbe na utvrđenje), a niti se vrijednost predmeta spora može na drugi način utvrditi, odvjetnik ima pravo za svaku poduzetu radnju na nagradu u postupku pred općinskim sudom i tijelima iste razine u visini 100 bodova. Dakle, Tarifa je u konkretnom slučaju jasna i tužitelj je VPS naznačio u iznosu od 1.400,00 EUR da isti bude u skladu sa pravilom o 100 bodova za svaku poduzetu radnju pred općinskim sudom (tj. da uđe u razred od 1.327,01 do 13.272,00 EUR). Za istaknuti je kako je Zakon o sudskim pristojbama (NN 118/2018, 51/2023) lex specialis u odnosu na Zakon o parničnom postupku, a članak 19. tog zakona određuje kako u parnicama u kojima je predmet spora izvršenje kakve radnje, trpljenje, nečinjenje, izjava volje, utvrđivanje postojanja ili nepostojanja određenog prava ili pravnog odnosa ili utvrđivanje istinitosti ili neistinitosti neke isprave, kao vrijednost predmeta spora uzima se iznos koji je tužitelj naznačio u tužbi, ali ne manji od 1.327,22 eura. Stoga sud nije prihvatio ovaj prigovor tuženika.

24. Sud je tužitelju priznao trošak sastava tužbe od 31.12.2025. godine sa 200,00 EUR (tbr. 7/1), trošak sastava podneska od 11.03.2026.. godine sa 200,00 EUR (tbr. 8/1), trošak pristupa na ročišta 11.03.2026. i 14.04.2026. godine sa 200,00 EUR za svako ročište (tbr. 9/1), trošak pristupa na ročište za objavu presude sa 100,00 EUR (tbr. 9/3) što daje iznos od 900,00 EUR. Zatim taj iznos valja uvećati za 20 % zbog zastupanja tri osobe pa se dobiva iznos od 1.080,00 EUR. Tom iznosu valja pribrojiti pripadajući PDV u iznosu od 270,00 EUR, trošak sudske pristojbe na tužbu od 53,09 EUR te na presudu od 53,09 EUR pa sveukupni trošak tužitelja iznosi 1.456,18 EUR te je taj trošak dosuđen tužitelju na teret tuženika sukladno uspjehu u sporu.

25. Tužitelju je na njegov zahtjev dosuđena i kamata na trošak parničnog postupka te je o njenom tijeku i visini odlučeno primjenom odredbe čl. 30 stav 2 Ovršnog zakona i čl. 29 stav 2 ZOO-a 35/05, te su iste dosuđene tužitelju od 28. svibnja 2026. godine pa do isplate.

26. Slijedom svega naprijed navedenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, dana 28. svibnja 2026. godine.

Sudac:
Hrvoje Vučić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka ovjerenog prijepisa. Žalba se predaje ovom sudu pismeno u tri istovjetna primjerka, a o njoj odlučuje Županijski sud.

DNA:

1. Tužitelju po pun.
2. Tuženiku po pun.

Broj zapisa: **9-30888-b0c0f**

Kontrolni broj: **0c6ed-fd384-c5329**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.